

Avizul Comitetului Economic și Social European privind impactul rețelelor de socializare online asupra cetățenilor/consumatorilor

(aviz din proprie inițiativă)

(2010/C 128/12)

Raportor: dl PEGADO LIZ

În sesiunea plenară din 26 februarie 2009, în conformitate cu articolul 29 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, Comitetul Economic și Social European a hotărât să elaboreze un aviz din proprie inițiativă cu privire la

Impactul rețelelor de socializare online asupra cetățenilor/consumatorilor.

Secțiunea pentru transporturi, energie, infrastructură și societatea informațională, însărcinată cu pregătirea lucrărilor Comitetului pe această temă, și-a adoptat avizul la 12 octombrie 2009.

În cea de-a 457-a sesiune plenară, care a avut loc la 4 și 5 noiembrie 2009 (ședința din 4 noiembrie 2009), Comitetul Economic și Social European a adoptat prezentul aviz cu 108 voturi pentru, 2 voturi împotriva și 10 abțineri.

1. Concluzii și recomandări

1.1. CESE recunoaște importanța culturală, politică și socială a rețelelor de socializare online (RSO) ca instrument de comunicare și de interacțiune între persoanele care își exercită dreptul fundamental la libertatea de exprimare.

1.2. Totodată, CESE constată că dezvoltarea RSO prezintă un interes economic, mai precis un potențial pentru activitățile de comunicare de diferite tipuri, în scopuri comerciale și de marketing.

1.3. CESE subliniază aspectele pozitive asociate cu dezvoltarea RSO, și anume contribuția acestora la garantarea și la exercitarea libertății de exprimare în anumite contexte politice, crearea și gruparea unor comunități online, (re)întâlniri între prieteni și rude, prevenirea situațiilor de risc pentru minori și posibilitatea ca acești minori să ceară ajutor prin intermediul rețelelor de socializare, precum și schimbul de informații din domeniul sănătății.

1.4. În același timp, CESE se alătură organizațiilor, asociațiilor societății civile, familiilor și cetățenilor care-și exprimă îngrijorări justificate în ceea ce privește riscurile unei utilizări ilicite și abuzive a RSO, cu încălcarea anumitor drepturi umane fundamentale.

1.5. CESE lansează un avertisment, în special cu privire la riscurile legate de utilizarea RSO de către minori și de către alte categorii de public vulnerabile, cum ar fi persoanele cu un nivel redus de cunoștințe în domeniul informatic, care cad adeseori victimă celor care profită de ele pentru săvârșirea unor acțiuni ilicite, atentând astfel la demnitatea personală și punându-le în pericol sănătatea fizică sau mentală și chiar și viața.

1.6. CESE salută recentele inițiative ale Comisiei, în special cele întreprinse de către DG Societatea Informațională și Mass-media și de DG Justiție în direcția concertării operatorilor acestor rețele prin intermediul unor coduri de bună conduită sau de bune practici.

1.7. Cu toate acestea, CESE consideră că este necesară consolidarea intervenției UE și a statelor membre în sensul unei mai bune informări a cetățenilor, în general, cu privire la riscurile pe care le presupune utilizarea RSO, dar și la bunele practici care trebuie adoptate.

1.8. CESE consideră, de asemenea, că trebuie depuse și mai multe eforturi în următoarele direcții: aprofundarea activităților educaționale destinate tinerilor încă din primii ani de școală; consolidarea sprijinului destinat familiilor, dată fiind importanța implicării și controlului exercitat de părinți asupra modului în care tinerii utilizează internetul; dezvoltarea instrumentelor tehnice de blocare și de filtrare a accesului la internet; intensificarea activităților de prevenire a riscurilor și sancționarea mai eficace a practicilor ilicite sau prejudiciabile din acest domeniu.

1.9. CESE consideră în acest sens că tinerii trebuie să fie implicați direct în definirea modelelor operaționale, în arbitrajul și soluționarea problemelor legate de RSO, deoarece ei sunt probabil cei mai în măsură să înțeleagă în mod rapid și eficace situațiile problematice care apar în acest domeniu și să propună soluții adecvate.

1.10. CESE îndeamnă Comisia să continue și să aprofundeze analiza fenomenului RSO, astfel încât să permită o cunoaștere exhaustivă a acestei realități, mai ales a efectelor sale culturale, sociale și economice, precum și a posibilității de a le utiliza în promovarea unor dezbateri pe scară largă privind teme importante, cum ar fi schimbările climatice sau inițiativa „comunicarea privind Europa”.

1.11. CESE recomandă Comisiei, în completarea bunelor practici de autoreglementare, să analizeze posibilitatea instituirii unor mecanisme de coreglementare, care să permită un control efectiv al acordurilor de bune practici încheiate, astfel încât să se garanteze prevenirea abaterilor, sancționarea infracțiunilor și pedepsirea eficientă a infractorilor. În condițiile comiterii, în paralel, în toate statele membre, a unor fapte de natură penală prin intermediul tehnologiilor informației, Uniunea ar putea să se orienteze încă de pe acum către un sistem armonizat de punere sub acuzare și de sancționare, gestionat într-un mod coordonat de autoritățile naționale responsabile.

1.12. În acest sens, CESE sugerează Comisiei ca, în continuarea consultării publice efectuate în iulie 2008, să pregătească o carte verde privind RSO care să definească principalele opțiuni pentru lucrările viitoare și să analizeze efectele respective. La pregătirea acestui document ar trebui să fie invitate să contribuie diferitele organizații și asociații ale părților interesate din cadrul societății civile.

1.13. CESE recomandă examinarea posibilității de a extinde și de a integra competențele actualelor organisme comunitare, în sensul instituirii unui mediator (*ombudsman*) la nivel comunitar pentru toate problemele legate de protecția demnității umane și a vieții private și de protecția datelor în sectoarele comunicării electronice din spațiul audiovizual, căruia să-i fie atribuite competențe specifice în domeniul RSO.

1.14. CESE recomandă statelor membre să-și intensifice coordonarea politicilor de la nivel național, astfel încât să stabilească un cadru legal coerent pentru abordarea acestor situații, conferind competențe care să fie exercitate în mod coordonat de către organele de reglementare existente la nivel național sau creând mecanisme adecvate de reglementare.

1.15. CESE îi îndeamnă în mod special pe deputații europeni să facă din aceste noi realități una din prioritățile agendei lor politice, făcându-se astfel ecoul îngrijorării crescute a societății civile în legătură cu acest subiect.

2. Introducere

2.1. Prezentul aviz din proprie inițiativă abordează efectele RSO asupra cetățenilor/consumatorilor. RSO pot fi descrise pe scurt ca fiind servicii online al căror scop este de a crea sau de a permite asocierea unor comunități de persoane care împărtășesc activități sau interese comune sau care sunt pur și simplu interesate să cunoască preferințele și activitățile altor persoane; aceste rețele pun la dispoziție un ansamblu de instrumente care fac posibilă interacțiunea dintre utilizatori (http://www.saferinternet.org/ww/en/pub/unsafe/safety_issues/faqs/social_networking.htm).

2.2. RSO cunosc o dezvoltare rapidă (se estimează că 211 milioane de persoane și aproximativ trei sferturi dintre utilizatorii de internet, cu alte cuvinte aproximativ 282,7 milioane de persoane recurg în mod regulat la aceste servicii online) și sunt utilizate în

special de tinerii de peste 16 ani, înregistrând însă un nivel relativ scăzut de fidelitate a utilizatorilor în cazul anumitor servicii. Comisia ⁽¹⁾ estimează că rețelele de socializare atrag circa 40 de milioane de utilizatori fideli în Europa; trebuie remarcat faptul că anul trecut utilizarea acestor rețele a crescut cu circa 35 % și se prevede că, până în 2012, numărul de utilizatori va fi de cel puțin două ori mai mare decât numărul actual și va atinge circa 107, 4 milioane.

2.3. În același timp, companiile multinaționale s-au alăturat acestui fenomen, utilizându-l pentru a-și face cunoscute produsele și serviciile, uneori prin practici necinstite. Începând cu campania lui Barack Obama, inclusiv aparatele diferitelor partide au hotărât să utilizeze aceste noi servicii, așa cum s-a constatat în recentele alegeri pentru Parlamentul European. Chiar și Vaticanul s-a înscris pe Facebook (Pope2you.net).

2.4. În esență, se poate afirma că principalele caracteristici ale RSO sunt tendința de a propune servicii gratuite, creșterea rapidă și exponențială a numărului de utilizatori, o exploatare comercială excepțională, accesibilitatea, precum și furnizarea unor instrumente care fac posibilă interacțiunea dintre utilizatorii serviciilor.

2.5. Prezentul aviz trece în revistă cele mai recente inițiative comunitare deja adoptate, realizează un bilanț al cadrului legal în vigoare, identifică potențialul și riscurile asociate cu utilizarea RSO și prezintă recomandări și propuneri de acțiuni care urmăresc întărirea siguranței și încrederii utilizatorilor acestor mijloace de comunicare.

3. Impactul RSO și riscurile asociate

3.1. Serviciile de RSO reprezintă un fenomen social de dată recentă, a cărui componentă tehnologică se află într-o continuă evoluție și care afectează în mod cert modul în care persoanele creează legături și interacționează prin intermediul internetului.

3.2. Conform analizelor efectuate de ComScore și pentru a sugera dimensiunile fenomenului, serviciul rețelei Facebook, al șaselea site web cel mai consultat din lume, numără el singur aproximativ 275 de milioane de vizitatori pe lună. În Europa, se pare că serviciul Facebook a fost consultat de circa 100 de milioane de persoane în luna februarie a acestui an, reprezentând aproximativ 4 minute din fiecare 100 de minute petrecute pe internet și mai mult de 30 % din timpul total petrecut pe site-urile RSO, față de numai 12 % în anul precedent.

3.3. Aspectele pozitive asociate cu dezvoltarea RSO sunt incontestabile, și anume contribuția acestora la:

- i) garantarea și exercitarea libertății de exprimare în anumite contexte sociale și politice;
- ii) crearea și asocierea unor comunități online;
- iii) (re)întâlniri între prieteni și rude și posibilitatea de a comunica între ei;

(1) IP/09/232 Bruxelles, 10 februarie 2009

- iv) prevenirea unor situații de risc pentru minori și posibilitatea ca aceștia să solicite ajutor prin intermediul RSO;
- v) publicitatea pentru anumite bunuri și servicii și creșterea comerțului electronic.

3.4. Cu toate acestea, și independent de aspectele pozitive menționate anterior, trebuie să evocăm și riscurile asociate cu utilizarea RSO în scopuri ilicite sau care produc prejudicii, mai ales cele care pun în pericol dezvoltarea sănătoasă a minorilor ⁽²⁾, riscuri printre care menționăm:

- i) apariția unor traume psihologice cauzate de insulte transmise prin intermediul acestor servicii;
- ii) agresiunea sexuală a copiilor și a tinerilor;
- iii) postarea de fotografii și înregistrări video proprii sau ale altor persoane care înfățișează adolescenți parțial sau complet dezbrăcați;
- iv) anunțuri explicite de prostituție și servicii de „însoțire” (escort);
- v) încălcarea repetată a vieții private, a onoarei și demnității personale;
- vi) atentarea la sănătatea fizică și mentală a utilizatorilor;
- vii) apelurile la violență, rasism și xenofobie;
- viii) difuzarea ideologiilor totalitare cu caracter fascist sau care fac apologia nazismului;
- ix) sinucideri în rândul tinerilor provocate, se pare, de difuzarea unor aspecte de natură intimă prin intermediul acestor RSO.

3.5. Trebuie luată în considerare, de asemenea, noua generație de tehnologii asociate cu RSO, mai precis aplicațiile informatice care permit localizarea geografică a utilizatorilor unor astfel de rețele, cele care recur la tehnologia recunoașterii faciale, asociind astfel fizionomiile cu respectivele conturi RSO, precum și noile posibilități de a interacționa prin intermediul telefoanelor mobile de ultimă generație.

3.6. Din ce în ce mai des, acest tip de rețele sunt utilizate cu ușurință pentru a disemina viruși, cum ar fi cel care a afectat Twitter în zilele de 11 și 12 aprilie 2009, generând automat peste 100 000 de mesaje și aducând prejudicii unui număr uriaș de conturi.

⁽²⁾ A se vedea în acest sens Raportul Agenției Europene pentru Securitatea Rețelelor Informatice și a Datelor (ENISA) – *Security Issues and Recommendations for Online Social Networks* („Probleme de securitate și recomandări pentru rețelele de socializare online”).

3.7. În cadrul inițiativei Forumului pentru un internet mai sigur din 2008 (*Safer Internet Forum 2008*) ⁽³⁾, Comisia a inițiat o consultare publică ⁽⁴⁾ pe baza unui chestionar care aborda tematica RSO, din contribuțiile primite ⁽⁵⁾ reieșind că hărțuirea pe internet („cyberbullying”), invadarea vieții private și ademenirea („grooming”) sunt principalele și cele mai întâlnite pericole cu care se confruntă minorii care utilizează rețelele de socializare.

3.8. În ceea ce privește hărțuirea pe internet ⁽⁶⁾, se constată că 54 % dintre părinții europeni sunt îngrijorați de posibilitatea ca propriii copii să devină victimele unor astfel de practici. Peste 80 % dintre părinții din Franța, Grecia și Portugalia se tem de riscul la care este expus copilul lor de a fi victima unor hărțuiri atunci când utilizează internetul sau telefonul mobil. Totodată, în anumite țări cu tradiție îndelungată în ceea ce privește protecția drepturilor copilului și educația copiilor, cum ar fi Danemarca, Suedia și Finlanda, părinții par să fie mai încrezători în siguranța copiilor lor în ceea ce privește utilizarea internetului, dat fiind că 69 % nu sunt foarte îngrijorați de posibilitatea ca aceștia să devină victime ale hărțuirii pe internet.

3.9. În Regatul Unit, conform concluziilor unui sondaj recent la care au participat 2 000 de tineri între 11 și 18 ani, s-a constatat că unu din trei tineri era victima hărțuirii pe internet prin intermediul RSO și al mesajelor SMS, fetele fiind de patru ori mai susceptibile decât băieții de a fi victime ale unor astfel de abuzuri.

3.10. Protecția vieții private este una dintre celelalte probleme majore asociate cu utilizarea rețelelor de socializare. La cea de-a 30-a conferință internațională a autorităților de protecție a datelor și a vieții private, care a avut loc la Strasbourg în perioada 15-17 octombrie 2008, a fost adoptată o rezoluție privind protecția vieții private în cadrul serviciilor RSO ⁽⁷⁾, ale cărei recomandări merită în mod deosebit să fie luate în considerare și analizate.

3.11. De asemenea, acordul de autoreglementare *Safer Social Networking principles for the EU*, încheiat la 10 februarie 2009 ⁽⁸⁾ între operatorii principalelor site-uri de RSO care operează în Europa, acord care numără în prezent 20 de semnatari, a identificat în mod clar riscurile potențiale la care sunt expuși utilizatorii cu vârsta sub 18 ani ai acestor site-uri: agresiune (agresiunea copiilor online sau prin SMS-uri), manipularea psihologică (câștigarea prieteniei unui copil de către un adult cu intenția de a-l abuza sexual) și comportamentele care expun la riscuri, cum ar fi dezvăluirea unor informații cu caracter personal în scopuri ilicite.

⁽³⁾ http://ec.europa.eu/information_society/activities/sip/events/forum/forum_sep2008/index_en.htm

⁽⁴⁾ http://ec.europa.eu/information_society/activities/sip/policy/consultations/ageverif_sns/index_en.htm

⁽⁵⁾ http://ec.europa.eu/information_society/activities/sip/docs/pub_consult_age_rating_sns/summaryreport.pdf

⁽⁶⁾ *Flash Eurobarometer survey 2008: Towards a Safer Use of the Internet for children in the EU - a parents' perspective*, („Ancheta Eurobarometru Flash 2008: Către o utilizare mai sigură a internetului de către copii în UE – o perspectivă a părinților”) http://ec.europa.eu/public_opinion/flash/fl_248_en.pdf.

⁽⁷⁾ Rezoluție privind protecția vieții private în cadrul serviciilor rețelelor de socializare http://www.privacyconference2008.org/adopted_resolutions/STRASBOURG2008/resolution_social_networks_en.pdf.

⁽⁸⁾ *Safer Social Networking principles for the EU* este disponibil la adresa http://ec.europa.eu/information_society/activities/social_networking/eu_action/selfreg/index_en.htm#self_decl.

4. Audierea inițiată de CESE

4.1. Natura însăși a fenomenului social la care ne referim și evoluțiile rapide pe care le cunoaște au dus la necesitatea de a organiza o audiere în cadrul elaborării prezentului aviz. Această audiere a avut loc la sediul CESE, printre participanți numărându-se cele mai reprezentative părți interesate din domeniul activității și utilizării RSO, organizații neguvernamentale și ale consumatorilor, alături de reprezentanți ai Consiliului, ai Comisiei, ai ENISA, ai Autorității Europene pentru Protecția Datelor și ai autorităților naționale din domeniu.

4.2. Răspunsurile primite în scris la chestionarul trimis în prealabil, diferitele puncte de vedere exprimate și confruntarea animată dintre diferitele idei și propuneri (al căror rezumat poate fi consultat pe site-ul CESE, la adresa http://www.eesc.europa.eu/sections/ten/index_en.asp?id=7000tenen) au contribuit în mod decisiv și foarte favorabil la conținutul prezentului aviz și au constituit o mărturie evidentă a importanței acestui tip de evenimente în care au loc consultări directe ale părților interesate din societatea civilă pentru formularea de sugestii și recomandări adresate factorilor politici de decizie, precum și operatorilor și utilizatorilor înșiși, în cazul concret al RSO.

4.3. Merită subliniat faptul că reprezentanții Comisiei și ai Autorității Europene pentru Protecția Datelor au fost de acord cu majoritatea sugestiilor formulate de prezentul aviz, pe lângă progresele semnificative înregistrate de către Comisie în sensul definirii anumitor obiective și al punerii în aplicare a altora, atât în privința inițiativelor actuale, cât și a celor preconizate, ceea ce anunță o colaborare interinstituțională extrem de fructuoasă pe viitor.

5. Măsuri necesare și rezultate potențiale

5.1. CESE recunoaște și felicită Comisia pentru eforturile depuse în materie de protecție a copiilor care utilizează internetul, precum și pentru preluarea conținutului avizului CESE din 2008 privind propunerea în curs de examinare la acea dată, referitoare la un program comunitar multianual pentru protecția copiilor care utilizează internetul și alte tehnologii de comunicare ⁽⁹⁾.

5.2. De asemenea, recunoaște caracterul oportun al inițiativei de autoreglementare menționate anterior, confirmând utilitatea acesteia și, mai ales, a ansamblului măsurilor prevăzute în vederea minimizării principalelor riscuri.

5.3. În cadrul punerii în aplicare a Programului pentru un internet mai sigur (2009-2013), CESE insistă asupra importanței intensificării dialogului cu cei direct implicați în RSO, și anume tinerii înșiși, încurajând implicarea lor în dezbaterea, conceperea și furnizarea de soluții pentru o utilizare mai sigură a internetului.

5.4. CESE consideră că tinerii trebuie să fie implicați direct în definirea modelelor operaționale, în arbitrarea și în soluționarea problemelor legate de RSO, deoarece ei sunt probabil cei mai în măsură să înțeleagă în mod rapid și eficace în ce constau situațiile problematice apărute în acest domeniu.

⁽⁹⁾ JO C 224, 30.8.2008, p. 61.

5.5. CESE propune, de asemenea, să se reflecteze asupra posibilității de a se crea un program de formare internațional sau european pentru consilieri și terapeuți specializați în asistența victimelor online, în special în situații de hărțuire pe internet și de ademenire. CESE propune ca, în cadrul Programului pentru un internet mai sigur (*Safer Internet Programme*), să fie prevăzute inițiative de consiliere în general și în special de consiliere online, precum și programe de prevenție destinate copiilor și adolescenților.

5.6. Tot în cadrul punerii în aplicare a Programului pentru un internet mai sigur (2009-2013), CESE subliniază importanța lansării unor inițiative dedicate dobândirii cunoștințelor informatice de bază, mai precis utilizarea în siguranță a RSO, destinate nu numai copiilor și adolescenților, ci întregului public - în special părinților, în calitate de educatori, precum și persoanelor mai în vârstă.

5.7. Pe de altă parte, CESE consideră că operatorii RSO ar trebui să continue să practice autoreglementarea, în special în domeniul protecției minorilor, cu condiția ca respectarea acestor reguli să facă obiectul unei monitorizări independente, pe lângă posibilitatea de a stabili pe cale legală standarde minime de protecție.

5.8. Pe lângă aceasta, CESE pledează pentru o evoluție a sistemelor de autoreglementare în sensul coreglementării, fie la nivel comunitar, fie la nivel național, cu participarea organismelor de reglementare, astfel încât să se garanteze respectarea pe deplin a acordurilor încheiate, prevenirea abaterilor, sancționarea infracțiunilor și pedepsirea de către colegii de breaslă a celor care încalcă normele.

5.9. CESE salută și subscrie la majoritatea recomandărilor din Rezoluția privind protecția vieții private în cadrul rețelelor de socializare, adoptată la 17 octombrie 2008, la cea de-a 30-a Conferință internațională a autorităților de reglementare a protecției datelor și a vieții private ⁽¹⁰⁾, precum și la cele din recentul Aviz privind socializarea în rețea online ⁽¹¹⁾ al Grupului de lucru pe baza articolului 29 pentru protecția persoanelor în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal, încurajând Comisia să țină cont de aceste recomandări și să asigure acceptarea lor de către operatori.

5.10. CESE consideră că sunt necesare eforturi suplimentare pentru a consolida informarea și a aprofunda acțiunile educative încă din primii ani de școală, pentru a îmbunătăți prevenirea riscurilor și utilizarea acestor forme de socializare; în acest scop vor trebui lansate campanii de sensibilizare la nivel comunitar și în diferitele state membre. În acest sens, și în completarea inițiativelor care urmează să fie dezvoltate în cadrul Programului pentru un internet mai sigur, ar fi extrem de utilă elaborarea unui „eYou-Guide”, orientat în mod specific către utilizatorii RSO, un fel de portal al drepturilor utilizatorului serviciilor RSO, care să permită denunțarea abuzurilor și medierea conflictelor la nivel paneuropean, altfel spus un site unic care să permită gestionarea drepturilor utilizatorilor, evaluarea coordonării la nivel comunitar, dezbaterea privind tipurile de intervenții și politici și evaluarea cooperării dintre autoritățile naționale.

⁽¹⁰⁾ Textul recomandărilor este disponibil la adresa http://www.privacyconference2008.org/adopted_resolutions/STRASBOURG2008/resolution_social_networks_en.pdf.

⁽¹¹⁾ Avizul WP 163 privind socializarea în rețea online, adoptat la 12 iunie 2009.

5.11. CESE consideră, de asemenea, că programele de cercetare și dezvoltare, naționale și comunitare, precum și operatorii înșiși, trebuie să investească mai mult în dezvoltarea și perfecționarea instrumentelor tehnice de filtrare și de blocare a accesului, permițând familiilor să aplice principiul precauției cu prudență, dar și cu consecvență.

5.12. Având în vedere natura fenomenului și caracterului său evolutiv și dinamic, CESE ar primi cu satisfacție publicarea unei cărți verzi a Comisiei, care să analizeze rezultatele consultării publice încheiate în iulie 2008, să definească principalele opțiuni pentru evoluțiile viitoare, să analizeze efectele respective, cu o consultare extinsă a părților interesate care să includă diferite întreprinderi, specialiști, cercetători, organizații și asociații ale societății civile.

5.13. În acest cadru, ar trebui avută în vedere posibilitatea creării unui cadru legal coerent pentru întreaga UE, ca rezultat al unei cooperări și al unei coordonări mai strânse a politicilor naționale. Este de dorit, de asemenea, să se acorde o deosebită atenție condițiilor contractuale de înscriere în RSO, care cuprind în majoritatea cazurilor clauze abuzive, mai ales în ceea ce privește legislația aplicabilă și organismul competent.

5.14. Întrucât este vorba de un fenomen internațional, iar principalele servicii de RSO sunt supuse unor jurisdicții din afara teritoriului UE, CESE consideră vitală promovarea concretă a următoarelor măsuri:

5.14.1. Definirea unor principii și a unor norme de conduită a serviciilor RSO, în special a serviciilor adresate minorilor, la nivel internațional.

5.14.2. Instituționalizarea mecanismelor de control al respectării acestor reguli; dată fiind natura serviciilor, acestea trebuie să aibă în mod necesar un caracter transfrontalier.

5.14.3. Consolidarea și raționalizarea cooperării Uniunii Europene cu țările terțe, europene și din afara Europei, la nivel politic și operațional, în următoarele domenii: identificarea riscurilor și problemelor aferente utilizării RSO; identificarea celor mai bune soluții pentru a face față unor astfel de situații și, în măsura în care cadrul legal internațional o permite, eliminarea concretă a situațiilor care aduc prejudicii drepturilor cetățenilor/consumatorilor.

5.15. CESE subliniază, de asemenea, necesitatea unei cooperări și a unei coordonări internaționale eficiente între diferitele părți interesate, astfel încât să se maximizeze efectul măsurilor necesare în vederea unei utilizări mai sigure a internetului⁽¹²⁾, fiind necesară o abordare internațională mai activă pentru a garanta diseminarea și schimbul de cunoștințe, coordonarea legiferării și a aplicării legilor și obținerea fondurilor necesare pentru a pune în aplicare măsurile care se impun, atât în UE, cât și în afara acesteia.

5.16. CESE afirmă, de asemenea, necesitatea ca statele membre să ratifice Convențiile Consiliului Europei privind criminalitatea cibernetică și protecția copiilor împotriva exploatării sexuale și a abuzurilor sexuale⁽¹³⁾, ceea ce va reprezenta un pas important, care va permite Uniunii Europene să acționeze pe scena internațională ca un ansamblu omogen.

5.17. În final, CESE se întrebă dacă, în paralel cu inițiativele descrise anterior, nu ar fi de dorit să se aibă în vedere extinderea și integrarea competențelor împărțite la ora actuală între diferite entități, prin crearea unui mediator (*ombudsman*) la nivel comunitar pentru toate problemele legate de audiovizual – viața privată, protecția datelor, demnitatea umană, dreptul la replică, libertatea de exprimare – care să cuprindă RSO, funcționând, în termeni de drept comparat, după modelul canadian al funcției de *Privacy Commissioner*, a cărui intervenție, în cadrul puterilor extinse de care dispune, referitoare la Facebook, pe motivul suspiciunii deținerii ilicite de date personale, a fost recent comentată în presă⁽¹⁴⁾.

Bruxelles, 4 noiembrie 2009

Președintele
Comitetului Economic și Social European
Mario SEPI

(12) Poziție susținută de dl János Tóth, președintele Secțiunii TEN a CESE, în inițiativa CESE „Prezentare publică privind protecția copiilor care utilizează internetul”, la 5 mai 2009 (pentru informații suplimentare, consultați site-ul http://www.eesc.europa.eu/sections/ten/index_en.asp?id=4300003tenen).

(13) <http://conventions.coe.int/Treaty/Commun/QueVoulezVous.asp?NT=201&CL=ENG>

(14) A se vedea http://www.priv.gc.ca/aboutUs/mm_e.cfm#contenttop, în legătură cu Office of the Privacy Commissioner of Canada (OPC), iar în ceea ce privește recenta sa intervenție în legătură cu Facebook, a se vedea http://www.priv.gc.ca/media/nr-c/2009/nr-c_090716_e.cfm.